

Europese Scholen

Bureau Secretaris-Generaal

Pedagogische Unit

Réf. : 2007-D-441-nl-5

Orig. : EN

KINDERBESCHERMING

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur voa schriftelijke procedure opgestart op 21 april 2008 en aflopend op 13 mei 2008.

KINDERBESCHERMING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE NATIONALES DELEGATIES , VAN DE DIRECTEUREN EN DE LEERKRACHTEN VAN DE EUROPESE SCHOLEN

Achtergrond

Bescherming, zorg en welzijn van kinderen vormen uiteraard de basisbepinning voor het systeem van de Europese Scholen. Die plicht tot voorzichtigheid en zorgzaamheid houdt voor allen die verantwoordelijkheid dragen voor het toezicht op het systeem (met inbegrip van leden die deelnemen aan de benoeming van het personeel en aan de directie van de scholenvestigingen) in, dat er geen moeite gespaard wordt om erover te waken dat elke persoon die werkt met de leerlingen daartoe geschikt is en dat de leerlingen zelf evolueren in een zo veilig en beveiligd mogelijke educatieve omgeving.

Volgende factoren lagen ten grondslag aan het opstellen van dit document :

- Het besef van de grote verscheidenheid aan maatregelen die door de Lidstaten zijn genomen, om na te gaan of hun potentiële werknemers geschikt zijn voor het omgaan met kinderen. Door die veelheid aan praktijken en procedures lopen de Scholen de kans blootgesteld te worden aan bepaalde juridische narigheid in geval van incidenten;
- De gezondheids- en veiligheidsproblemen die zich geregeld voordoen op de Scholen en die laatstgenoemde moeten regelen, bijvoorbeeld waar het gaat om activiteiten die plaats hebben buiten de schoolclave;
- Het groeiend belang, dat in meerdere Lidstaten van de Europese Unie wordt gehecht aan de rechten van het kind en in het kielzog daarvan een toename van vervolgingen in burgerlijke aansprakelijkheid bij vermoede, ja zelfs aangetoonde nalatigheid, .

Om al deze redenen leek het een goed idee om in een enkel document de denkpistes te bundelen van goede praktijk op gebieden van het schoolleven die te maken hebben met de veiligheid, gezondheid en fysiek, psychologisch en geestelijk welbevinden van de kinderen. Dit document reikt algemene denkpistes aan. De Scholen wordt verzocht alle maatregelen te nemen die dienstig zijn binnen de hier genoemde gebieden. Dat zal hen ertoe nopen om in de meeste gevallen een eigen en nader gedetailleerd beleid uit te werken waarin rekening wordt gehouden met de toestand ter plaatse.

Principes

Het is van groot belang dat de benoemingsprocedures van al het personeel en de bepalingen van zijn toezicht aan alle kinderen, ongeacht hun nationaliteit of de Europese School waar ze schoollopen, een en hetzelfde niveau garanderen inzake veiligheid en aandacht.

De ethiek van elke School dient te steunen op een principe van wederzijds respect namens alle leden van de schoolgemeenschap om aldus enerzijds de leerlingen er toe aan te zetten blijkt te geven van zelfrespect en anderzijds hun recht te vrijwaren op psychologische en fysieke privacy. Bij conflicten tussen informatiespreiding van persoonlijke aard en respect voor het privé leven dienen de rechten van de kinderen en hun bescherming in alle omstandigheden voorrang te krijgen.

De individuele vrijheid en het recht op waardigheid zijn onvervreembare basisrechten van een ieder die gelden voor alle actoren in het onderwijs. Respect voor die principes

---

verbiedt het dus o.a. om jegens leerlingen enige vorm van fysiek of psychologisch geweld te gebruiken, met inbegrip van elke vernederende straf.

De duurzaamheid van die rechten is in geen geval ondergeschikt aan het respecteren door de leerlingen van hun schoolverplichtingen; het respect voor de mensenrechten van de leerlingen kan nimmer gebonden zijn aan het nakomen van hun verplichtingen.

Het is zaak er enerzijds op toe te zien dat elke zorgwekkende informatie over het welbevinden en de bescherming van een kind wordt doorgegeven aan het bevoegde personeel / Directeur van de School die zonnodig de nationale overheid op de hoogte brengt en anderzijds dat ruchtbaarheid ervan met de grootste ernst wordt behandeld.

Het is essentieel het buitengewoon belang in te zien en na te leven om blijk te geven van alle benodigde gevoeligheid en welwillendheid bij het behandelen van dossiers die te maken hebben met bescherming van kinderen.

De statutaire aansprakelijkheid inzake bescherming van kinderen in de betrokken Lidstaat dient in ieder geval verhelderd te worden

Situatie

Van de moeilijkheden die het systeem ondervindt om te zorgen voor de veiligheid van kinderen is er een bepaald aantal onvermijdelijke variaties als 27 landen met elk hun reglementeringen, voorranggevallen, en specifieke benaderingen leerkrachten detacheren naar de 14 Scholen, gelegen in zeven verschillende landen.

Die speciale eigenaardigheden zijn:

- Sterk afwijkende wetgevingen waar het gaat om de leeftijd van seksuele maturiteit;
- Uiteenlopende bepalingen voor het aanstellen van leerkrachten, zowel gelet op procedure, vereisten als praktijk;
- Aansprakelijkheid van Schooldirecteuren bij het benoemen van leerkrachten godsdienst en moraal;
- Mogelijke speling tussen de reglementeringen en de van kracht zijnde vereisten enerzijds in de Lidstaat die detacheert en anderzijds in het land waar de gedetacheerde zijn of haar beroepsactiviteit uitoefent;
- Mogelijke conflicten tussen enerzijds de eis tot transparantie en anderzijds het recht van elk individu op respect voor het privé-leven en de bescherming van zijn of haar rechten op grond van nationale reglementering en internationaal recht ;
- De noodzaak toezicht te houden op vrijwilligers die met de kinderen op de School werken ;
- De noodzaak toezicht te houden op andere personen die in contact komen met de kinderen ;
- De bescherming van de kinderen in al haar aspecten van de opvoeding.

Wel is het van belang erop toe te zien dat de ondervonden moeilijkheden en hindernissen geen hinder vormen voor de uitvoering op elke School van een krachtig beleid inzake gezondheid, veiligheid en bescherming van kinderen.

1. Instellingsbeleid inzake bescherming van kinderen (algemeen)

- 1.1 Overeenkomstig de bovenstaande principes en de onderstaande richtlijnen dient elke School haar eigen beleid uit te werken voor bescherming van kinderen en de maatregelen ter plaatse preciseren (daarbij ook rekening houdend met de regelgeving van kracht in het gastland). De tekst van dat Beleid wordt doorgegeven aan de ouders, wier vertegenwoordigers zouden moeten deelnemen aan het opstellen ervan. Publicatie en spreiding van het beleid ter bescherming van kinderen zijn onontbeerlijk om te zorgen voor toe-eigening en naleving ervan door alle leden van de schoolgemeenschap

-
- 1.2 Het is de taak van alle betrokken actoren te handelen naar de geest van die principes en het Beleid tot bescherming van kinderen van de School toe te passen om aldus toe te zien op het welbevinden van de leerlingen. Alle actoren van de schoolgemeenschap dienen zich ertoe te verplichten die regels zelf na te leven en door anderen na te laten leven.
  - 1.3 Om de procedures ter bescherming van kinderen op elke School te ondersteunen wordt elke schoolinstelling geacht iemand binnen haar kaderpersoneel aan te wijzen belast met de kindbescherming– d.w.z. de Directeur of een door hem of haar benoemd iemand– als verbindingspersoon met de nationale overheid inzake specifieke beschermingsmaatregelen jegens kinderen en die fungeert als hulppersoon voor elk personeelslid of vrijwilliger met zorgen op het gebied van kindbescherming.
  - 1.4 De Scholen moeten de leerlingen opleiden, via onderwijsprogramma's binnen het bestek van de cursus affectieve en seksuele opvoeding, t.a.v. de gevaren van psychologisch, fysiek en seksueel misbruik en binnen het bestek van de cursus persoonlijkheids- en gezondheidsvorming t.a.v. de nadelige gevolgen van roken, van alcohol- en drugsgebruik. De Scholen zouden ook de leerlingen moeten opleiden tot aangepast gedrag inzake internet en veilig gebruik ervan ter voorkoming van gevallen van *cyber-bullying*, valse aantijgingen enz.

2. Personeel

Het personeel dat toegang heeft tot de leerlingen van de Europese Scholen (met inbegrip van de leerkrachten godsdienst) moet voor ambtsaanvaarding een juridisch uittreksel voorleggen, een bewijs van goed zedelijk gedrag of een gelijkwaardig attest uit het land waar hij vandaan komt of waar hij tot dan toe te werk werd gesteld.

2.1 Gedetacheerd personeel

Het is aan elke Lidstaat ervoor te zorgen dat het personeel dat het naar een Europese School detacheert, of dat nu is op zijn eigen grondgebied of op dat van een andere Lidstaat, geschikt is voor het omgaan met kinderen en voldoet aan de geldende vereisten in de nationale regelgeving inzake onderwijzend personeel, met inbegrip van hen die te maken hebben met de bescherming van kinderen.

2.2 Leerkrachten godsdienst

Waar het gaat om leerkrachten godsdienst is het aan de religieuze instanties die hen benoemen ervoor te zorgen dat ze geschikt zijn voor het omgaan met kinderen en de regelgeving ter plaatse naleven (met name inzake bescherming van kinderen).

2.3 Docenten MBL

Het is aan elke School om er enerzijds voor te zorgen dat alle docenten MBL (met inbegrip van de leerkrachten godsdienst) geschikt zijn om met kinderen om te gaan en anderzijds toe te zien op naleving van de regelgeving ter plaatse (met name inzake bescherming van kinderen).

2.4 Andere lieden die zonder toezicht met leerlingen werken

Elke persoon die op een School werkt en met kinderen in contact komt zonder toezicht moet een onderzoek hebben ondergaan overeenkomstig de geldende

---

regelgeving. Bij gebrek aan regelgeving ter zake dient er zoveel mogelijk te worden nagegaan of die personen geen probleem veroorzaken.

- 2.5 De Scholen treffen alle redelijke maatregelen om ervoor te zorgen dat geen enkele onbevoegde toegang krijgt tot hun locatie en dat alle toegelaten bezoekers gemakkelijk herkenbaar zijn.
- 2.6 De Directeur en heel het personeel dat in contact is met leerlingen wordt aangeraden een daartoe bedoelde opleiding te volgen die hen in staat stelt zich doelmatig van hun verantwoordelijkheid te kwijten inzake bescherming van kinderen. Die opleidingen zouden voorzien en geprogrammeerd moeten worden binnen de opleidingsplannen van het personeel van de Scholen.

3. Gezondheid, veiligheid, en comfort

3.1 Schoolomgeving

Het is van belang dat al wie op een Europese School werkt daar een veilige, hygiënische en comfortabele omgeving aantreft. Om zich daarvan te vergewissen voeren de Scholen gedetailleerde evaluaties uit naar de risico's en regelmatige groepsinspecties naar de veiligheidsuitrustingen, gaan vaak over tot schoonmaken van de locatie, hechten aan het bevorderen van gezonde voeding en goede praktijken en zien toe op de adequaatheid en het comfort van de leslokalen.

Het is van belang er voor te waken dat de School in staat is om snel te reageren en dit volgens een van te voren opgestelde procedure bij elk ongeluk of elke ziekte, met inbegrip van het aanstellen en opleiden van leden van het onderwijzend personeel en andere eerste hulp bij ongelukken (voorzover dat niet indruist tegen de geldende regelgeving) en aan het bijhouden van een ongevallenlogboek.

Desnoods geven de ouders relevante informatie door aan de School betreffende allergieën of andere aandoeningen van hun kinderen, rekening houdend met medische adviezen, wensen van ouders en respecteren van vertrouwelijkheid.

3.2 Activiteiten buiten de schoolenclave

Bij activiteiten die plaatsvinden buiten de Schoollocatie is het aan laatstgenoemde in te staan voor het welzijn van de leerlingen (bijvoorbeeld door na te gaan of elk overnachtingsoord, gekozen om de kinderen onder te brengen, door de openbare macht ter plaatse erkend is. Elk uitstapje moet voorafgegaan zijn door een gepaste evaluatieprocedure inzake risico's waarbij de leerkrachten die de leerlingen op hun uitstapje begeleiden, volledig betrokken zijn.

De ouders dienen ten volle op de hoogte te worden gehouden over alle aspecten van schooluitstapjes waar hun kinderen aan meedoen.

4. Toepassing en procedures

4.1 Gedrag

Het is van belang dat elke School zorgt voor in onderling overleg bijgestelde procedures, aangepast aan de behoeftes en die de behoeftes dekken van leerlingen van alle leeftijden. Het is van belang dat alle actoren van de

---

schoolgemeenschap zich bewust zijn van onderstaande richtlijnen en er hun deelneming aan geven:

- Het bevorderen van redelijk en veilig gedrag binnen de Schoolenclave, in de kantine, tijdens de les- en de openingsuren van de School, voor en na de schoolactiviteiten en ook op de schoolbussen en bij schooluitstapjes ;
- Efficiënt toezicht en dito follow-upmaatregelen inzake de vlijt van de leerlingen en hun al dan niet toegelaten afwezigheid binnen de enclave van de instelling en daarbuiten, met inbegrip van informatie over de betrokken leerlingen n.a.v. gevolgen van een gebrek aan ijver, van onregelmatig werk en slecht gedrag;
- De leerkrachten en alle overige betrokken actoren ervan doordringen hoe belangrijk het is een goed voorbeeld te geven.

4.2 De leerlingen doordringen maken van hun rechten en plichten

Alle Europese Scholen zouden de leerlingen en al hun personeel een respectvolle omgeving moeten aanbieden die borg staat voor hoffelijke communicatie tussen leerlingen en leerkrachten, evenzeer in de klas als daarbuiten, waarbij de leerlingen beschermd worden tegen elke vorm van discriminatie. Daarom moeten zowel leerkrachten als leerlingen vooroordelen vermijden die gebaseerd zijn op nationaliteit, geslacht, seksuele geaardheid, ras, handicap, specifieke behoeftes, enz. Overeenkomstig die doelstelling zouden de Scholen moeten opvoeden tot intermenselijke verhoudingen en moeten oproepen tot het naleven van de principes van gelijke kansen en het betrekken van alle leden van de schoolgemeenschap zonder onderscheid naar ras, nationaliteit, godsdienst, seksuele geaardheid, geslacht, handicap of specifieke behoeftes.

4.3 *Bullying*

Elke School zou het onderstaande moeten uitwerken en publiceren:

- Heldere beleids- en procedurevormen, na te volgen bij vervolging van een leerling door een andere of door een leerkracht, of het nu gaat om fysieke of verbale, rechtstreekse of onrechtstreekse agressie (vernedering, geruchtvorming, roddel, enz.) ;
- Elke School zou toegerust moeten zijn met een programma tot preventie van verdrukking binnen de schoollocatie (« bullying ») dat geïntegreerd wordt in het jaarlijks programma van schoolactiviteiten. De leerkrachten zouden op zijn minst een opleiding moeten volgen tot sensibilisering op dit punt tijdens welbepaalde pedagogische conferenties;

4.4 Systeem voor het afhandelen van klachten

Elke School dient een gebruiksvriendelijk en efficiënt systeem uit te werken en uit te vaardigen ter afhandeling van klachten en rekening houdend met onderstaande punten:

- Duidelijke informatie betreffende de te volgen procedure voor het indienen van klachten (op de basiscyclus, in het algemeen bij de hoofddocent; op de middelbare cyclus, meestal bij het oriëntatiecentrum) ;
- Procedure bestemd voor de follow-up van klachten waarbij zo mogelijk rekening wordt gehouden met respect voor de anonimiteit van de klager maar ook de gepaste informatie van de persoon tegen wie de klacht wordt ingediend;
- Bijhouden van een logboek met ingediende klachten en genomen maatregelen;
- Overbrengen van de informatie aan de leden van de schoolgemeenschap die er kennis van moeten nemen;
- Publicatie van de nummers van plaatselijke of nationale telefoonlijnen voor jongerenhulp.

4.5 Procedures ter afhandeling van aantijgingen van misbruik

Elke School zou passende procedures moeten opstellen en uitvoeren ter afhandeling van aantijgingen i.v.m. misbruik. Die procedures omvatten de volgende punten:

- Gestructureerd antwoord op aantijgingen van misbruik, hetzij verbaal, hetzij fysiek, psychologisch of seksueel. (Bij aangetoond misbruik dienen de maatregelen aan te sluiten bij de regelgeving en bij de van kracht zijnde procedures in het land van zetel van de betrokken School.)
- Advies aan het personeel zodat ze leren tekens en symptomen van misbruik gepleegd tegenover kinderen, met inbegrip van fysieke indicatoren en gedrags- / ontwikkelingsindicatoren te herkennen;
- Procedures voor beheer van onthullingen door kinderen gedaan;
- Aansprakelijkheid van elk personeelslid inzake bescherming van kinderen;
- Aansprakelijkheid tegenover personen aangeduid op School ;
- Communicatieplicht met de nationale overheid belast de bescherming van kinderen (nationale diensten voor volksgezondheid of politiediensten) ;
- Restricties geldig voor onderzoeken over gevallen afhankelijk van de regelgeving van de bescherming van kinderen van kracht in het land waar de School zetelt;
- Ook dient er aangestipt hoe het met de aansprakelijkheid zit inzake aanzegging van een problematiek of een aantijging.

Bijlage: Aanbevelingen en check-list voor het Beleid en de procedures van bescherming van kinderen op de Scholen

Veiligheid

- Regelmatige zo niet veelvuldige inspectie van het gebouwenpark en het grondgebied van de School door het bestuur van de vestiging en de diensten van openbare werken m.i.v de nieuwe gebouwen en de wijzigingen van bestemming van de lokalen.
- Redelijke antwoordtermijn bij mogelijke risico's al naar gelang de ernst van het geval .
- Bijwerking van de studies ter evaluatie van risico's.
- Bescherming van de leerlingen tegenover gevaren verbonden aan het wegverkeer wanneer ze zich binnen de enclave van de School bevinden of onder haar hoede (bijvoorbeeld bij uitstapjes en schoolreisjes).
- Uitrusting van de gebouwen van meerdere verdiepingen met nooduitgangen, voornaamste toegangspunten uitgerust met deuren die naar buiten opengaan en bewegwijzering van noodroutes.
- Regelmatig houden van evacuatieoefeningen; schriftelijke consignes, bestemd voor personeel en leerlingen, met aangeven welke weg er gevolgd moet worden bij evacuatie naar gelang van de redenen (bijvoorbeeld bij brand) ; opstellen van een rapport na elke oefening met detaillering van het verloop om de veiligheid verder te verbeteren.
- Benoeming van een persoon verantwoordelijk voor veiligheidsmaatregelen.
- Naleving van de regelgeving ter plaatse inzake veiligheid in de laboratoria, bijvoorbeeld waar het gaat om het aantal leerlingen, het dragen van een veiligheidsmasker of dito bril of beschermende kleding, opslag van chemische producten, de ventilatie en toezicht door een leerkracht op de toegang tot distributienetwerken.
- Regelmatige inspectie van uitrustingen voor lichamelijke oefening door een erkende firma.
- Recreatieruimtes van passende omvang en behoorlijk uitgerust en onderhouden.

Gezondheid en hygiëne

- Behoorlijk schoonhouden van het grondgebied van de School en vooral de zones bestemd voor het klaarmaken en nuttigen van maaltijden en verder de sanitaire voorzieningen (toiletten en douches).
- Water, zeep en uitrusting om te drogen beschikbaar in de toiletten.
- Naleving van alle reglementsbepalingen ter plaatse inzake keukens en verwarmingsinstallaties.
- Regelmatige controle van kwaliteit van het water en de algemene hygiëne van het zwembad overeenkomstig de van kracht zijnde regelgeving ter plaatse.
- Regelmatige verwijdering van ontsierende elementen zoals graffiti, kauwgom, enz.
- Beleid tot bestrijding van misbruik inzake bepaalde stoffen (drugs, alcohol, tabak, enz.).

Comfort

Alle krachten moeten op alle Europese Scholen gebundeld worden om ten behoeve van de leerlingen te komen tot goede psychologische hygiënecondities. Daartoe dient de directie van de schoolinrichting erop toe te zien dat:

- de leslokalen, laboratoria en gymzalen goed zijn verlicht, verwarmd en van behoorlijke afmeting zijn voor de groepen die er gebruik van maken.
- kwaliteit en maat van het schoolmeubilair toegesneden is op de leerlingen die ze gebruiken.
- alle leerlingen recht hebben op een behoorlijke lunchpauze.

De aanbevelingen in dit document dienen op elke School apart besproken te worden binnen de bevoegde organen zoals de onderwijsraad. Het interne reglement dient dan navenant te worden aangepast. Ook dienen er maatregelen genomen te worden ter toepassing van die aanbevelingen en de uitwerking ervan er geregeld gevolgd te worden..